

De Voorzitter van de Nederlandse vereniging van Urologie,
de heer dr. H.F.M. Karthaus, uroloog
Postbus 20078
3502 LB UTRECHT

Ons kenmerk
Z/VU-2564159

Inlichtingen bij
C. Vos

Doorkiesnummer
070 - 3407376

Den Haag

Onderwerp
besnijdenis uit ziekenfondspakket

Bijlage(n)

Uw brief
27 december 2004

Geachte heer Karthaus,

Met uw brief van 27 december 2004 heeft u gereageerd op mijn regeling van 17 december 2004, Z/VU-2545226. Met deze regeling heb ik onder meer de besnijdenis van jongens en mannen (circumcisie) met ingang van 1 januari 2005 uit het ziekenfondspakket en het vergoedingenpakket van de Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen 1998 (Wtz 1998) verwijderd. Met uw brieven van 5 en 24 februari 2005 heeft u nogmaals mijn aandacht voor deze aangelegenheid gevraagd.

In uw eerstgenoemde brief geeft u aan dat het artikel in Medisch Contact van 19 november 2004 geen artikel van uw hand was maar dat daarin enkele uitspraken die u op persoonlijke titel heeft gedaan, zijn weergegeven. Het klopt inderdaad dat u het artikel van 19 november 2004 in Medisch Contact niet heeft geschreven maar dat daarin onder meer een aantal uitspraken zijn aangehaald die u in een (telefonisch) interview heeft gedaan. Tot mijn spijt staat in de toelichting bij de regeling van 17 december 2004 abusievelijk vermeld dat het een artikel van uw hand zou betreffen. Ik bied u mijn verontschuldigingen aan voor deze vergissing.

Met uw uitspraken heeft u terecht geconstateerd dat het overgrote deel van de besnijdenissen niet op medische indicatie wordt uitgevoerd maar vanwege religieuze of culturele gronden. Signalen van andere ziekenhuizen en urologen bevestigen dit beeld. In jurisprudentie is uitgesproken dat een besnijdenis vanwege religieuze of culturele gronden niet ten laste van de ziekenfondsverzekering kan plaatsvinden, omdat het bij deze ingreep niet dient ter voorziening in hun geneeskundige verzorging zoals artikel 8 van de Ziekenfondswet voorschrijft (zie Rechtspraak Zorgverzekering 2001, nr. 2). Dit was de tot 1 januari 2005 bestaande situatie.

Blad

2

Kenmerk

Z/VU-2564159

Anders dan u blijkbaar veronderstelt, heb ik in de toelichting bij de regeling niet vermeld dat er geen medische indicatie kan bestaan voor een besnijdenis. Het grote aantal besnijdenissen zonder medische indicatie dat onterecht (zie de hiervoor genoemde jurisprudentie) toch bij de zorgverzekeraars gedeclareerd werd, was voor mij aanleiding om te besluiten alle besnijdenissen uit het pakket te verwijderen ongeacht of voor die besnijdenis een medische indicatie aanwezig is of niet. Door besnijdenis in alle gevallen uit te sluiten van vergoeding wordt onterechte declaratie van besnijdenissen vanwege religieuze of culturele gronden onmogelijk gemaakt. Ook is daarmee de mogelijkheid afgesloten dat voor besnijdenissen oneigenlijke medische indicaties worden afgegeven om vergoeding ten laste van de Ziekenfondswet dan wel de Wtz 1998 alsnog mogelijk te maken. Na afweging van alle opties heb ik tot de regeling van 17 december 2004 besloten, ook omdat deze aanpak het beste past in het beleid gericht op het voorkomen van oneigenlijk gebruik en fraude.

Daarbij komt dat de beslissing om de besnijdenis van het pakket uit te sluiten ook helemaal aansluit bij de systematiek die ik bij de pakketbeperkingen op het terrein van de curatieve zorg per 1 januari 2005 heb toegepast. Zoals ik in de toelichting bij de regeling van 17 december 2004 heb vermeld, zijn daarbij behandelingen gescreend aan de hand van een viertal criteria. Een van de criteria om een behandeling uit te sluiten van het pakket was dat het moet gaan om behandelingen die in de meeste gevallen niet strikt medisch noodzakelijk zijn. Met toepassing van dit criterium zijn per 1 januari 2005 de correctie van de buikwand en het operatief plaatsen of vervangen van borstprothesen anders dan na een (gedeeltelijke) borstamputatie van het pakket uitgesloten. Ook de besnijdenis voldoet aan dit criterium.

Ik wijs erop dat ik dezelfde aanpak heb gehanteerd bij het uitsluiten van de sterilisaties van het pakket. Bij die beperkende maatregel die per 1 juni 2004 is doorgevoerd, heb ik ook geen onderscheid gemaakt tussen sterilisaties met en zonder medische indicatie. Reden hierbij was ook het voorkomen van oneigenlijke medische indicaties voor sterilisaties.

Alles nog eens overziend ben ik van mening dat ik mijn besluit om de besnijdenis uit het pakket te verwijderen op zorgvuldige wijze heb genomen. Ik zie dan ook geen redenen om dit besluit te heroverwegen. Wel besef ik dat nu in een aantal gevallen de verzekerden (of hun ouders) de kosten van een medisch geïndiceerde besnijdenis zelf moeten betalen. Het gaat dan om situaties waarin een verwijdingsplastiek ook geen oplossing is. Ik heb hiervoor aan de hand van het voorbeeld van de sterilisaties echter uiteengezet dat dit niet uitsluitend bij de besnijdenissen voorkomt.

Tenslotte wil ik benadrukken dat mijn ministerie graag contacten onderhoudt met de wetenschappelijke verenigingen van medisch specialisten. Een van mijn ambtenaren heeft dit ook naar voren gebracht in het telefoongesprek dat hij op 22 december 2004 met u heeft gevoerd. Tijdens dergelijke contacten tussen mijn ministerie en een wetenschappelijke vereniging kan dan met elkaar van gedachten gewisseld worden. Ik ben me ervan bewust dat dit niet hoeft te betekenen dat alle verschillen van mening worden opgelost maar het kan in ieder geval het begrip voor de wederzijdse standpunten en situaties bevorderen.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Blad

3

Kenmerk

Z/VU-2564159

Indien de Nederlandse Vereniging van Urologie prijs stelt op een dergelijke
gedachtewisseling met medewerkers van mijn ministerie, verneem ik dat graag van u.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H. Hoogervorst